

Koekuuntelussa
Aurelia Graphica

Suuret sävelet

Aurelian uusin ja toistaiseksi suurin malli Graphica jatkaa valmistajan menestyksestä linjaa. Entistä suuremman suuntaavuuden ansiosta äänenlaatu on kotikaiuttimien huippua. Tavallisillakin kerrostalossa käytettävillä äänenvoimakkuuksilla Graphica soi niin elävästi ja läsnäolevasti, että kuulija vallan innostuu.

HENRIK WECKSTRÖM

MATTI VUORIMAA, kuvat
TOMI HEINUUO ja MIKA KOIVUSALO,
koekuuntelu

Aurelia Graphica on kotikaiuttimeksi epätavallisen korkea. Kotelon leveys ja syvyys sen sijaan ovat samoja kuin pienemmissä malleissa. Tämä johtuu siitä, että kaikissa malleissa käytetään samaa koteloprofiilia, jossa alumiiniset päätykappaleet liitetään koteloprofiiliin ponttiliitoksella.

Korkeus on kuitenkin juuri oikea, koska se nostaa diskanttikaiuttimen kuuntelukorkeudelle, eli istuvan kuuntelijan korvien tasolle.

Elementtisijoittelussa käytetään Joseph D'Appoliton mukaan nimettyä asetelmaa, jossa kahden pystysuuntaisen matalaäänielementin välissä on korkeaäänielementti. Yhdeksästä elementistä huolimatta Graphica on siis puhdas kaksitiekaiutin. Kolme alinta ja ylintä elementtiä ovat basso-keskiäänikaiuttimia, ja niiden väliin on sijoitettu kolmen diskanttielementin rypäs.

Koska kaikki kuusi bassoelementtiä toimivat yhdessä, ne muodostavat toista metriä korkean elementin. Tämän ansiosta ääni on pystysuunnassa erittäin suuntaava. Korkea suuntaavuus estää kuuntelun kannalta haitallisten katto- ja lattiaheijastusten syn-

nyn, joten ääni välittyy kuulijalle paljon puhtaampana. Tällaista rakennetta kutsutaan linjasäteilijäksi, ja sama piirre toteutuu myös diskantissa.

Nerokas diskantti

Aurelia Graphican tapa lisätä korkeiden äänien suuntaavuutta on nerokas. Kaiuttimessa käytetään kolmea diskanttielementtiä yhteisessä suuntaimessa. Usean kalottidiskantin rinnakkaista käyttöä on ennenkin yritetty, mutta se ei ole onnistunut. Vaikeutena on se, että kuuloalueen yläpäässä aallonpituus lähenee jo kahta senttimetriä. Useamman diskantin käyttö on aina johtanut siihen, että niiden tuottamat samankorkuiset äänet ovat riidelleet keskenään.

Vasta nyt rakenteen sudenkuopat on saatu selvitettyä. Diskanttielementtien magneettipiirien pienentämisen ansiosta diskantit saadaan hyvin lähekkäin, ja niiden keskinäisiä resonansseja aiheuttamat taajuudet hallitaan suuntainten avulla.

Kolmoisdiskantissa on kuitenkin keskeistä, että kaikki elementit ovat täsmälleen samanlaisia. Muuten kokonaisuus ei käyttäydy yhtenä elementtinä, vaan keila muuttuu häilyväksi. Siksi valmistaja mittaa kaikki taloon tulevat diskanttielementit, ja parhaat käytetään Graphicassa ja pikuskisko Cericassa.

Nopea basso

Graphican kuusi basso-keskiäänielementtiä ovat nekin saaneet varsin omaperäisen käsittelyn. Kotelo ei ole suljettu eikä refleksiviriteinen, vaan eräänlaisen transfleksin ja refleksin välimuoto, jolle ei ainakaan vielä ole keksitty muodikasta tuotenimeä.

Elementtien magneettivuoto on suuri, ja niiden liikkuva massa on pieni. Tämä yhdistettynä linjasäteilijän suuntaavuuteen antaa tulokseksi erinomaisen iskuäänitoiston. Voidaan sanoa, että basso on "nopea".

Korkeassa ja kapeassa kotelossa syntyy perinteisiä rakenteita noudattaen herkästi "urkupilliefektejä", eli vaikeasti vaimennettavia, seisovia aaltoja pystysuunnassa. Tämä ongelma on vältetty jakamalla kotelo pystysuunnassa kahteen osaan diskantin taakse sijoittuvalla välitilavuudella, sekä koteloimalla osittain jokainen elementti erikseen. Kaikki nämä sinänsä tarpeelliset väliseinät osallistuvat samalla kotelon tukevoittamiseen.

Graphican taajuustoisto on tasapainotettu mittaamalla, mutta ratkaisevana tekijänä on silti aina lopputuloksen kuuntelu. Tavoitteena on mahdollisimman neutraali balansointi kuuntelun mukavuutta painottaen. Tässäkin on onnistuttu hyvin.

Kuunteluarviot

Aurelia Graphica on yleispätevä kaiutin, jossa kaikki tuntuu toimivan. Ei tule vastaan levyä, joka kuulostaisi kauhealta. Kaikki musiikki soi niin hyvin kuin voi soida. Kaiutin osoittaa, että jos kaiutin on oikeasti hyvä, sillä soi kaikki musiikki hyvin. Diskantti kuulostaa aina hyvältä. Myös sellaisella materiaalilla, jossa diskantti joillakin toisilla kaiuttimilla kuulostaa raa'alta. Samoin puhdasoppiset akustiset äänitteet soivat kauniisti. Keskialue on varsin hyvin tasapainossa, ja on makuasia, puuttuuko jotain vai onko jotain liikaa. Havaittavissa voisi olla esimerkiksi aavistuksenomaista kovuutta ja tukkoisuutta. Kokonaisuutena tasapaino on erittäin onnistunut.

Stereokuva on hyvä ja tilantuntu vahva, ja kaiuttimessa on paneelikaiutinmaista läpinäkyvyyttä. Kaiutin ei lisää itse tilantuntua, ja sointi on siis positiivisessa mielessä kuiva. Erottelu on erinomainen. Äänitteistä kuulee asioita, joita harvemmalla kaiuttimella kuulee. Dynamiikkaa on runsaasti. Kaiutinta kehtaa kuunnella kovaakin, eikä ääni mene tukkoon. Sen sijaan stereokuva on tarkka sijoituksen suhteen. Jos siirrytään keskiakselilta vähänkään sivuun, keskellä oleva mono-osa siirtyy heti sivuun. Samalla tapahtuu jotain muutakin stereokuvassa, samoin kuin sointisävyille ja vaiheille. Tavallaan balanssi muuttuu hiukan stereokuvan keskellä suhteessa muuhun. Pystysuunnassa kaiutin ei siedä oikeastaan lainkaan siirtymistä. Muuten diskantti himmenee ja ääni muuttuu etäiseksi. Aurelia Graphica on siis yhden pisteen kaiutin. Toisaalta stereokuva ei romahda totaalisesti siirryttäessä pois keskiakselilta. Eniten muuttuvat stereokuvan keskellä olevat asiat.

Bassopää on aika optimaalinen soinniltaan, eikä missään tule tun-

AURELIA Graphican kolmella titanium-kalottidiskantilla ja suuntaimella toteutettu korkeaäänielementti on lajissaan parasta, mitä olemme kuulleet.

netta, että jotakin olisi liikaa tai jotain puuttuisi. Myös toisto ulottuu riittävän matalalle. Laatu on hyvä, ja kapasiteettia on enemmän kuin mihin on totuttu. Suurillakaan bassomäärillä kontrolli ei katoa, kuten käy monissa muissa kaiuttimissa.

Innostava

Aurelia Graphica soi elävästi ja innostavasti – niin hyvässä kuin jossakin määrin myös pahassa. Lähes mikä tahansa musiikki teknohumpasta klasiseseen tempaa mukaansa ja innostaa aktiiviseen ja palkitsevaan kuunteluun. Korkea suuntaavuus välittää äänityksen yksityiskohdat toisinaan jopa korostuneesti kuulijan korville, ja tutuiksi kuvitelluilla äänitteilläkin voi tulla mojovia yllätyksiä. Vaikka äänessä välillä – äänitteen heikkouksista johtuen – voi olla jopa häiritseviä piirteitä, Graphica ei milloinkaan kuulosta tylsältä.

Harvaa testikaiutinta on meillä kuunneltu yhtä innokkaasti kuin Graphicaa. Kun ryhtyy kuuntelemaan, huomaa pian lähes vapisevin käsin vaihtavansa levyä kuullakseen, miltä seuraava esitys tulee kuulostamaan. Kuuntelu keskeytyy vasta jonkun ulkoisen häiriötekijän aiheuttaman pakon edessä. Ja se on hyvän kaiuttimen merkki, jos mikä.

AURELIA GRAPHICA

Valmistaja: Aurelia, puh. 044 530 3935

Hinta: 4 980 €/pari

Mitat: 145 x 1 570 x 350 mm

Paino: 30 kg